



Novembertankar på Smittskydd

Mitt i gråa november sitter vi här och tänker, när vi på nätet anar något som blänker.

En vaccinations-influencer vi ser, tror aldrig regionen behöver november-kampanja mer.

Influencers är ju kända, och kan få vindar att vända.

För individen blev valet plötsligt så lätt, att influensavaccinera sig är ju helt rätt!

Antiviraler -ett viktigt och bra komplement till influensavaccination

Nu har vi kommit till december och verkligheten har hunnit i kapp oss... I skrivande stund har influensavaccinationskampanjen redan varit i full gång flera veckor. Till skillnad från norrut i Sverige där influensan redan tagit fart, har antalet fall nationellt inte nått brytpunkten för epidemistart

och i vår region är endast enstaka ströfall diagnostiserade. Influenza A dominerar, men det är ännu för tidigt för att veta hur säsongen kommer utveckla sig. Det vi däremot vet är att belastningen inom vården ökar påtagligt under influensasäsongen, liksom behovet av slutenvårdsplatser. Utöver vaccinationer är [antiviral behandling](#) vid influensa ett viktigt komplement till personer som insjuknat och tillhör riskgrupper, och även förebyggande när någon exponerats för influensa.

Indikation för antiviral behandling och profylax:

Behandling vid misstänkt eller konstaterad influensa rekommenderas till

- Person som tillhör en riskgrupp
- Person med svår influensasjukdom (t.ex. med påverkad andning eller cirkulation) som behöver sjukhusvård

Profylax efter nära kontakt med influensasjuk person rekommenderas till

- Person som tillhör riskgrupp och inte vaccinerats
- Person med kraftigt nedsatt immunförsvar och dåligt immunsvår på vaccin t.ex. vid exposition på vårdavdelning eller särskilt boende

Att som [personal vaccinera](#) sig handlar främst om en patientsäkerhetsaspekt. Vi har ett ansvar att skydda patienter som tillhör riskgrupper och därmed riskerar mer allvarlig sjukdom. Men det handlar också om att hålla sig själv frisk, och på så sätt bidra till en minskad smittspridning i familjen, närmiljön och samhället i stort. Region Örebro län erbjuder alla medarbetare [kostnadsfri vaccination mot influensa](#).

Pneumokockvaccination

Personer över 65 år, med vissa kroniska sjukdomar och/eller nedsatt immunförsvar löper ökad risk att drabbas av pneumokockinfektioner. Pneumokockvaccin kan med fördel ges i samband med influensavaccination. [Se länk för mer information](#).

Smittskydd & vårdhygien Region Örebro Län

Sekreterare **Jenny Holmkvist** Tfn 019 - 602 11 30 jenny.holmkvist@regionorebrolan.se

Adress: Smittskyddsenheten, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16, E-post smittskydd@regionorebrolan.se

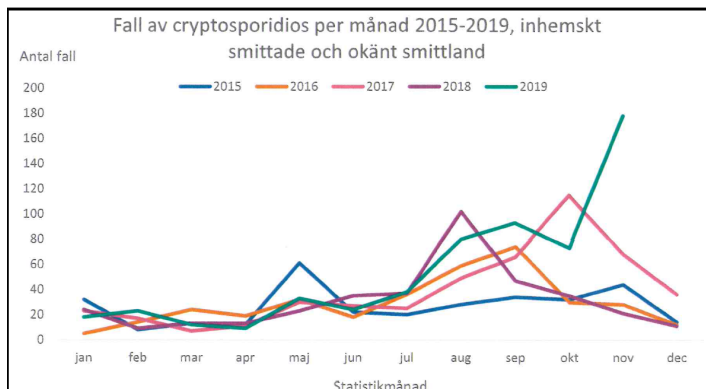
Epidemisjuksköterska	Anne Lennell	Tfn 019 - 602 34 43	anne.lennell@regionorebrolan.se
Smittskyddsläkare	Gunlög Rasmussen	Tfn 019 - 602 35 81	gunlog.rasmussen@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare	Anna Lange	Tfn 019 - 602 2241	anna.lange@regionorebrolan.se
Stramaordförande	Anja Rosdahl	Tfn 019 - 602 1157	anja.rosdahl@regionorebrolan.se

Adress: Vårdhygien, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16 E-post vardhygien@regionorebrolan.se

Samord. hygiensjuksköterska	Annethe Thegel	Tfn 019 - 602 20 43	annethe.thegel@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Maria Ekelöf	Tfn 019 - 602 11 99	maria.ekelof@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Ann-Sofi Mattsson	Tfn 019 - 602 23 21	ann-sofi.mattsson@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Cathrine Binett	Tfn 019 - 602 10 38	cathrine.binett@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Gunnar Hagström	Tfn 019 - 602 52 88	gunnar.hagstrom@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Charlotta Hellbacher	Tfn 019 - 602 34 42	charlotta.hellbacher@regionorebrolan.se
Hygienläkare	Torbjörn Norén		torbjorn.noren@regionorebrolan.se
Hygienläkare (MRB)	Bo Söderquist	Tfn 019 - 602 35 71	bo.soderquist@regionorebrolan.se

Två samtidiga utbrott med *Cryptosporidium parvum*

Från oktober och framåt har mer än 300 fall av cryptosporidiosis som är smittade i Sverige rapporterats, vilket är ovanligt många. Sannolikt är det två samtidigt pågående utbrott av *Cryptosporidium parvum* med två olika subtyper. Fallen är spridda i flera regioner. För ett av utbrotten har man hittat smittkällan



som var råsaft med spenat, och den är redan borttagen från marknaden. Beträffande det andra utbrottet är ännu inte smittkällan klarlagd. De två cryptosporidiumarter som främst ger infektion hos människa är just *C. parvum* och *C. hominis*. *Cryptosporidium* är en parasit som inte kan föröka sig fritt i miljön, utan behöver en värd som människa eller djur. Smitta sker oftast genom

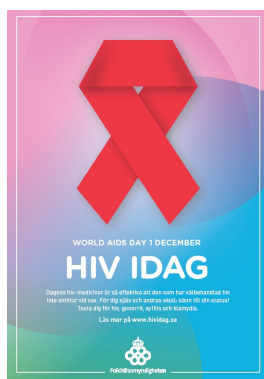
förorenat vatten eller mat, men person-till personsmitta förekommer också, och det räcker med låg infektionsdos för att kunna bli smittad. Symtombilden varierar från inga besvär alls, till diarréer, magont, illamående och feber. Vid nedsatt immunförsvar kan bilden bli mer allvarlig.

Tularemi

Som vi rapporterade om i förra numret sågs under sommaren/hösten ett ökat antal fall av harpest (tularemi). Av drygt 900 smittade personer i Sverige har 57 diagnosticerats i vår region. Eftersom spridningen brukar vara begränsad till specifika riskområden, har fallen nu granskats epidemiologiskt genom journalgenomgång och kompletterande telefonintervjuer. Det har då framkommit att 40 av de 57 är misstänkt smittade i vår region, och av dessa har drygt hälften smittats i områden kring Alnängarna, Oset och Rynninge, vilket är kända riskområden sedan tidigare.

Världsaidsdagen 1 december

Den 1 december inföll som vanligt Världsaidsdagen som nationellt och internationellt ägnas åt information och utbildning kring aids och hiv. Dagens effektiva mediciner har tillsammans med kunskapsläget om smittsamhet vid välbehandlad hiv, ändrat förutsättningarna för handläggning av sjukdomen såväl medicinskt som juridiskt, vilket lyftes i samband med dagen.



Vid välinställd behandling föreligger till exempel ingen risk att föra vidare smittan sexuellt, men Folkhälsomyndigheten betonar ändå att det finns många andra skäl att använda kondom. Varje år rapporteras mellan 400-500 nya fall av hiv och totalt är det cirka 8 000 som lever med hiv i Sverige varav ungefär 95% är välbehandlade. Sverige var just ett av de första länderna som nådde FN-organets UNAIDS så kallade 90-90-90 mål. Det innebär att minst 90 procent av dem som lever med hiv känner till sin infektion, att minst 90 procent av dem får effektiv behandling och att minst 90 procent av dem i sin tur svarar som förväntat på behandlingen. En person som vill testa sig mot hiv har alltid rätt att göra det. Att ta ett hivtest är gratis och man får vara anonym om man vill. Vissa frivillig-organisationer som RFSL erbjuder också snabbtest mot hiv.

I vår region har hittills i år 6 nya fall av hiv diagnosticerats, vilket är fler än föregående år. Vissa av dessa upptäcktes inte i samband med rutinmässiga screeningsituationer, utan genom ökad observans inom vården, vilket belyser att det är viktigt att vi tänker på provtagning vid oklar klinisk bild.

Notera redan nu att den 7 februari 2020 fredagsforum tema är "Att leva med HIV idag?"

Till sist vill vi önska er en God Jul och Gott Nytt År!

